

Vänersborgs Naturskyddsförening

Program

Våren - sommaren

2016

**Till våra arrangemang är såväl medlemmar som andra
intresserade hjärtligt välkomna.**

Besök gärna vår hemsida: www.vanersborg.naturskyddsforeningen.se och
vår Facebook-sida

[https://www.facebook.com/people/Naturskyddsf%C3%B6reningen-
V%C3%A4nersborg/100010758995823](https://www.facebook.com/people/Naturskyddsf%C3%B6reningen-V%C3%A4nersborg/100010758995823)

GRINNSJÖ

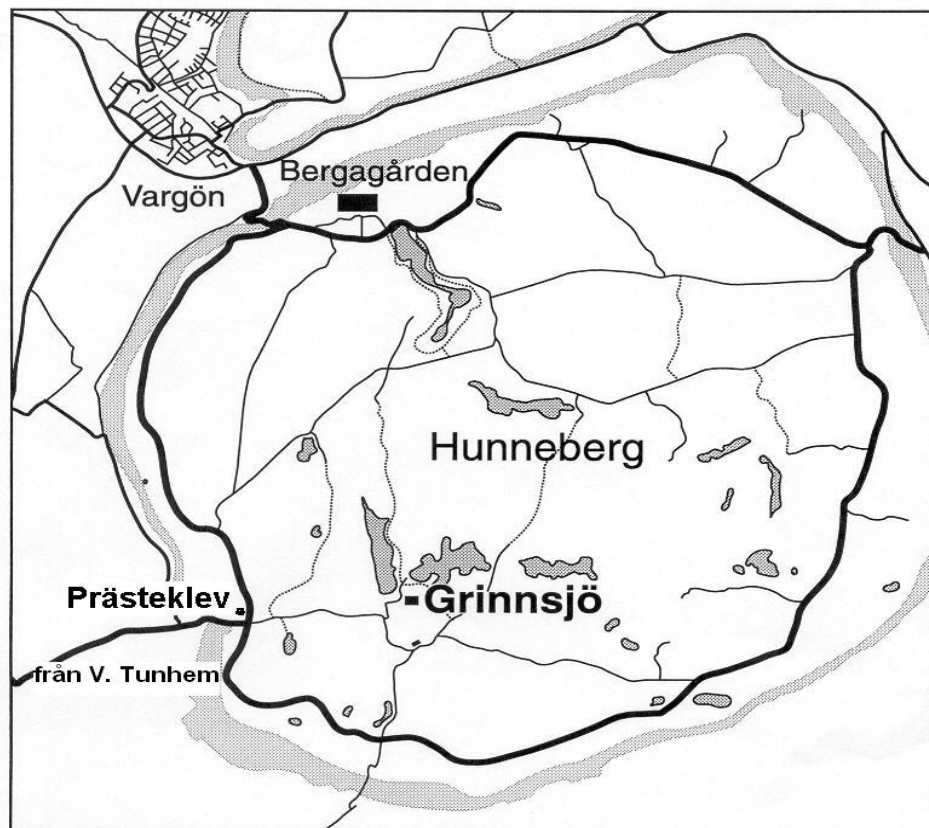
Torpet Grinnsjö i naturreservatet Grinnsjö på Hunneberg arrenderas sedan 1992 gemensamt av föreningarna i Grästorp, Trollhättan och Vänersborg. Se karta nedan. För verksamheten svarar en utsedd grupp, Grinnsjögruppen.

Som medlem kan du hyra stugan. Det kostar 200kr per dygn och 100 kr att hyra över dagen. Bokning via Thomas Ögren, tel 0733-456 663

Föreningarna har som mål att återställa det gamla ängslandskapet och göra det attraktivt för besökaren. Stigar, rastplatser och informationstavlor står till vandrarens tjänst. Det finns fyra iordningställda rastplatser och torr ved finns på baksidan av vedboden. Vill du håva småkryp i sjöarna, finns håvar och bestämningsböcker att låna när stugan är öppen.

Vi har Öppet Hus på Grinnsjö den 5 juni och den 4 sept. Dessutom är det öppet för Grinnsjödagen den 8 maj och Ängens dag den 7 augusti.

Du tar dig lättast hit från Västra Tunhem. Prästeklevsvägen går upp på Hunneberg. Bilar parkeras vid bommen, och sedan blir det en trevlig promenad på ca 1,7 km fram till torpet. Behöver du hjälp med transport från bommen vid Prästeklev, kontakta någon i styrelsen.

GRINNSJÖGRUPPEN

Arbetsgruppen vid Grinnsjö arbetar under trivsamma former med olika naturvårdsarbeten, vedhuggning, gräsklippning och dylikt.

Vi är glada om du vill delta, känn dig hjärtligt välkommen. Kontaktperson: Lage Rylander tel 0706 46 09 11

HANDLA MILJÖVÄNLIGT GRUPPEN

arbetar med olika teman varje år under Miljövänliga veckan, vecka 40.

Det kan handla om textil, diverse ätbart som kaffe, bananer, klimatsmart mat etc.

Vi arbetar med att informera, stå i butiker, göra butiksundersökningar, ordna filmvisningar och föreläsningar.

Ansvariga: Thomas Ögren, 0733-45 66 63 och Anna Jihmanner, 070-261 83 31

Efterlysning

Vi söker ytterligare personer som kan jobba med något av: hemsida, Facebook och/eller program.

Vi söker också fler till arbete med våra aktiviteter, känner du att du skulle vilja vara med på något arrangemang och göra en insats så hör gärna av dig till styrelsen.

Du kan vara medhjälpare vid en aktivitet, hålla koll på grillelden, hugga ved vid Grinnsjö, hjälpa till att göra i ordning i Grinnsjö-stugan före och efter en aktivitetsdag, vara medhjälpare vid vandringar och bistå på utställningar och mässor i närområdet.

Om du är intresserad eller känner någon som kan vara det så hör av dig till styrelsen.

PROGRAM

Onsdag
10 februari
Kl 18.30

FN:S KLIMATKONFERENS I PARIS - VAD BLEV RESULTATET OCH VAR STÅR VI NU?

Dan Bäckström från Naturskyddsföreningens klimatgrupp i Göteborg och Centrum för hållbar utveckling från Högskolan Väst ger oss sin bild av vår tids viktigaste avtal. Samarrangemang med Centrum för hållbar utveckling-Högskolan Väst.

Kontaktperson: Torbjörn Karlsson 073-630 97 22

Plats: Högskolan Väst.

Arrangör: Trollhättans naturskyddsförening

Onsdag
17 februari
kl 19.00

GRUVOR - BASINDUSTRI ELLER MILJÖHOT?

Olov Holmstrand, professor emeritus i hydrogeologi vid Chalmers i Göteborg, föreläser om gruvdriftens effekter på miljö, människor och ekonomi, i dåtid, nutid och framtid. Han kommer även gå igenom Naturskyddsföreningens nyutkomna gruvpolicy.

Plats: Bibliotekets hörsal

Ansvarig: Marta Årnell, tel 0730-367 767

Torsdag
10 mars
kl 18.30

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE

Medlemmarna kallas till årsmöte med årsmötesförhandlingar.

Efter årsmötet är allmänheten välkommen.

Juice frukt och nötter serveras till underhållning av

Vänersborgsbandet Karls Grav ca kl. 19.00.

Det blir även lotteri och försäljning av böcker, vykort m.m.

19.30 är det FILM om Arktis och Antarktis. Följ med Jan-Olof Stigh till polarområdena.

Plats: Folkets Hus i Stora Salongen.

Ansvarig: Thomas Ögren, tel 0733- 456 663

Fredag
18 mars
från kl 17.00

UGGLEKVÄLL PÅ EKEBACKEN, HALLEBERG

Traditionsenligt guidar oss Håkan Nunstedt i skymning och förnatt. Tag gärna med barnen. Elden är färdig för grillning så barnen kan börja grilla och den brinner hela kvällen.

Kl 18.30 berättar Håkan om ugglor och sedan går vi ut och lyssnar.

Plats: Ekebacken, Halleberg.

Ansvarig för program och samåkning: Erik Olausson, tel 0733-102 626.

Onsdag
23 mars
kl 18:30

FLADDERMÖSS – I EN VÄRLD AV EKON

Entré 50 kr, skolungdom gratis

Jens Rydell – en av Sveriges främsta fladdermusforskare berättar om fladdermössens värld, deras boplatser, jaktmetoder, reproduktion och mer därtill.

Plats: Villa Stranna, Trollhättan

Kontaktperson: Eira Högforsen, tel 070-950 41 33

Arrangör: Trollhättans naturskyddsförening

Onsdag
6 april
kl 18:30

MÖRDARSNIGLAR

Snigelexperten Ted von Proschwitz från Göteborgs Naturhistoriska Museum berättar om den Spanska skogssnigeln, vanligen kallad mördarsnigeln. Vi får även tips om hur vi kan skydda våra trädgårdsodlingar från dessa glupska djur.

Plats: Villa Stranna, Trollhättan. Entré 50 kr, skolungdom gratis

Kontaktperson: Bernt Björk, tel 073-578 71 09

Arrangör: Trollhättans Naturskyddsförening

Lördag
9 april
kl 07.00

FENOLOGIVANDRING

Fenologivandring i Fältbiologernas undersökningsområde, Kolsbogården, Tengene. Tillsammans med Fältbiologerna undersöker vi hur långt våren har kommit. Glöm inte fika!

Kontaktperson: Leif Sjöberg tel 070-522 34 94

Arrangör: Grästorps Naturskyddsförening

9-10 april

MÄSSA BERGAGÅRDEN

Se program och tider på hemsidan www.hunneberg.com.

Lördag
16 april
kl 10.00-13.00

KLÄDBYTARDAG

Se TTELA eller NF Vänersborgs hemsida för plats och öppettider.

Kontaktperson: Britt-Marie Karlsson, tel 0702-697488.

Förinlämning av kläder till Ohlssons Hörna, Sundsgatan 23.

Lördag
7 maj
kl 10.00

LÄNSFÖRBUNDETS ÅRSSTÄMMA I ÅMÅL

Lokal och utflyktsmål är vid programmets tryckning ännu ej bestämt.

Håll utkik på vår hemsida och under föreningsnytt i tteLa.

Alla medlemmar är välkomna!

Anmälan till Erik Olausson tel 0521 – 199 88 senast den 1.maj

- Lördag**
7 maj
kl 07.00 – 12.00
- FÅGELSKÅDNING**
Grästorps Naturskyddsförening inbjuder till Dätterns naturreservat. Här finns kunniga guider som tar hand om stora och små fågelskådare.
Skyltning från Flo.
Plats: Parkeringen vid Sjöryds gård.
Kontaktperson: Bernt Björk, tel 0520-42 51 11
- Söndag**
8 maj
kl 10.00 – 15.00
- GRINNSJÖDAGEN MED FAGNING OCH ÖPPET HUS**
Vi samlas för traditionellt vårarbete med fagning, löv och kvistar räfsas. Vi har plats för många armar, men du är välkommen att bara vara med. Barnen får spika fågelholkar. Grillelden brinner och kaffet står på spisen.
Plats: Grinnsjö på Hunneberg, 1,7 km vandring från Prästeklev. Bommen är upplåst för fagningsfolket.
Ansvarig för program och samåkning Thomas Ögren, tel. 0733 – 456 663
- Lördag**
14 maj
kl 10.00
- SKOGSSKÖTSEL - NATURVÅRD**
Södra skogsägarna inbjuder Naturskyddsföreningens medlemmar till en dialog om skogsskötsel och naturvård. Vi besöker blomsterängar, anlagda våtmarker, områden med ädellöv och produktionsskogar. Södra Skogsägarna bjuder på förtäring i fält. Vi samlas på Hans Karlssons gård, Kavlegården.
Anmälan senast 30 april och mer info Hans Karlsson, tel 0708-625590.
- Onsdag**
18 maj
kl 18.00
- UTFLYKT TILL BOSTE BACKE**
Vårpromenad på Boste Backe i Åsaka.
Upplev ”mulens marker” med vårblommor och fågelsång.
Här promenerar vi i de betade hagarna och njuter av naturen.
Ta med fika. Samling vid Resecentrum kl 18.00.
Ansvarig för program och samåkning: Ebba Hammarskiöld, tel 0521-60933 eller 070-253 56 28.
- Lördag**
21 maj
kl 08.30
- BUSSRESA TILL NATURRESERVATET TJURPANNAN**
En heldagsvandring i detta natursköna kustreservat. Fotografen Ola Högberg guidar oss bland granithällar, fåglar och sällsynta växter. Stenig terräng, grova skor och matsäck för dagen.
Arrangör: Trollhättans naturskyddsförening. Samling vid Nils Ericsson gymnasiets parkering.
Anmälan senast den 7 maj till Christer Wennerberg mail cwhaga@gmail.com tfn 070-855 30 33

Torsdag
26 maj
kl 18.30

VÅRFÅGLAR PÅ HOLMÄNGEN

Kom till Holmängen och upptäck det rika fågellivet. Ta med kikare om du har och fika. Promenad på grusade stigar.

Samling vid Posten, Parallellgatan 58, vid Östra vägen.

Närmaste busshållplats är Holmängsgatan.

Ansvarig för program: Marta Årnell, tel 0730-367767

Söndag
5 juni
kl 10.00 – 15.00

ÖPPET HUS PÅ GRINNSJÖ

Vandring c:a 1,7 Km från Prästeklev. Grillelden brinner och kaffet står på spisen. Klockan 12.00, vid stugan, berättar Helena SELLERING om vad vi kan äta av det som växer vilt. Sedan går vi runt och plockar vårens läckerheter. Vänersborgskretsen bjuder på nässelbullar.

Arrangör: Trollhätteklubben

Torsdag
9 juni
kl 18.00

KVÄLLSFÅGLAR PÅ VÄNERSNÄS

I kväll far vi till Vänersnäs och lyssnar till kvällsfåglar.

Eivind Skoog guidar oss runt. Ta med kikare om du har och fika.

Samling vid Resecentrum kl 18.00.

Ansvarig för program och samåkning: Ebba Hammarskiöld, tel 0521-609 33 eller 070- 253 56 28.

Söndag
19 juni
kl 10.00

DE VILDA BLOMMORNAS DAG

Denna gång gör vi en blomstervandring i området Östra Holmängen – Huvudnäsön, där vi under Stefan Hults ledning tittar närmare på floran.

Samling vid Källshagens gård, på Holmängen.

Ansvarig : Erik Olausson tel 0521-199 88

Söndag
7 augusti
kl 10.00 – 15.00

ÄNGENS DAG MED SLÅTTERGILLE

Vi samlas på Grinnsjö med räfsa och lie för att slå ängarna närmast torpet. Vårt arbete belönas med fint slåtterväder och sill och potatis. Grillelden brinner och kaffet står på spisen. Bommen är upplåst för slåtterfolket.

Ansvarig för program och samåkning:

Thomas Ögren tel. 0733 – 456 663.

Måndag
15 augusti
kl 18.00

STUDIEBESÖK PÅ GÅSEVIKENS GRÖNSAKER

Vi åker till en ekologisk grönsaksodling, Gåsevikens Grönsaker och blir visade runt av ägarna Dick och Lotta Ohlsson, som också har gårdsbutiken Ohlsson Hörna på Sundsgatan. Ta med fika.

Samåkning från Resecentrum kl 18.00.

Ansvarig: Ebba Hammarskiöld tel 0521-60933, 070-2535628

Söndag
4 september
kl 10.00 – 15.00

ÖPPET HUS PÅ GRINNSJÖ

Vandring c:a 1700 m från Prästeklev.

Grillelden brinner och kaffet står på spisen.

Efter kl 12 håvar gamla och unga på ängen bland sländor och fjärilar, eller i sjön efter vatteninsekter som ryggsimmare och vattenscorpioner – det är bara att välja. Vi har många håvar, förstöringsburkar och mikroskåp.

Arrangör: Vänersborgskretsen.

Ansvarig för program och samåkning: Karl-Anders Odelius,
 tel 0704-936 571

Måndag
12 september
kl. 19.00

ASTRONOMIKVÄLL

i samarbete med Hunnebergs Naturskola

Föredrag - Livsbetingelser i Universum

Är vi ensamma? Med utgångspunkt i hur livet utvecklats på Jorden och hur det ser ut idag ger vi oss ut på en resa i vårt eget solsystem och vår galax. Vi diskuterar vetenskapens landvinningar och framtida sökande. Slutligen gör vi gemensamt en kvalificerad gissning på hur sannolikt det är att vi har grannar. Kvällen avslutas med observation av Månen om vädret tillåter. Ta med eget fika

Föreläsare : Gunnar Sporrang, utbildad astrokemist och gymnasielärare.

Plats: Naturskolans lokaler, Bergagården, Hunneberg

Kostnad: 50 kr/person, skolungdom: 20 kr

Ansvarig för program och samåkning: Susanne Björk
 tel 072-3272830 och Inger Rölland 073-974 2098

Torsdag
29 september
kl 18.00

STUDIEBESÖK PÅ OHLSSONS HÖRNA

Vi träffas på gårdsbutiken Ohlssons hörna och lär oss mer om ekologiskt och närproducerat. Passa på att handla!

Plats: Sundsgatan 23

Ansvarig: Ebba Hammarsköld, tel: 0521-609 33 eller 070- 253 5628.

Se även hemsidan för aktuell information om programmet.

www.vanersborg.naturskyddsforeningen.se

SOMMARVANDRINGAR PÅ BERGEN

Tisdagar kl 18.30 under juni, juli och kl 18:00 i augusti.

Arrangörer: Kungajaktmuseet Älgarnas Berg, Vänersborgs naturskyddsförening, Hunnebergs naturskola och

Västra Tunhems hembygdsförening, Kungajaktmuseet Älgarnas Berg

De guideade vandringarna bjuder på många fantastiska upplevelser. Vi vandrar i gammelskog, lär oss om bergens geologi och spännande mytologi samt om djur och växter. Samling vid respektive parkeringsplats tisdagskvällar kl.18.30 under juni-juli månad och kl.18.00 i augusti. En vandring tar ungefär 3 timmar. Vuxna betalar 20 kr/vandring eller 150 kr för säsongskort. Picknick i det gröna - ta med fika!

Tel 0521 – 72 23 50 www.algensberg.com

Se även **ttela, föreningsnytt**

Naturskyddsföreningen har även andra samarbeten med Kungajaktsmuseet.

NATUREN GÖR OSS SNÄLLA

Den känsla av vördnad som starka naturupplevelser ger får människor att agera mindre egoistiskt och mer etiskt, enligt en ny studie från University of California.

I ett av studiens moment fick deltagarna se naturdokumentärer, som BBC:s Planet Earth, medan andra fick se exempelvis komediklipp innan de deltog i olika aktiviteter. Forskarna fann en tydlig koppling mellan naturupplevelser och så kallade pro-sociala beteendemönster som generositet, hjälpsamhet och vänskap.

Boktips för vuxna

Landgren, **Olja för blåbär: energi, makt och hållbarhet**, Fri tanke, 2015
Billig olja har gjort det möjligt att frakta varor långa sträckor. Det kan därför vara lönsamt att vi till exempel exporterar svenska blåbär till Kina, medan vi själva importerar blåbär från Polen. Eller att varor skickas kors och tvärs över världen för att beredas innan de ska säljas. Vårt beroende av billig olja gör oss sårbara ur säkerhetspolitisk synpunkt. Det påverkar också miljön. Så hur ställer vi om?

Klein, **Det här förändrar allt**, Ordfront, 2015

Naomi Klein diskuterar klimathotet och hennes dom är hård. Vi kan inte fortsätta tro att vi kan härska över naturen. Hon menar också att vi inte kan lösa klimatkrisen så länge vi har kapitalismen. Storföretag och frihandelsavtal förhindrar en miljövänligare utveckling. Och västvärldens klimatskuld är enorm. Vi måste minska våra utsläpp och samtidigt se till att omfördela resurserna. Skapa en jämlikare värld.

Boktips för barn

Gimbergsson, **Lilla Frö**, Opal, 2014

Ett litet frö faller till jorden. Där ligger det och kan varken krypa eller gå. En mask kommer på besök. Fröet får känna solens strålar och det blöta regnet. Så småningom börjar det växa ut rötter och en grodd. Gröna blad och en vacker blomma. En bilderbok om fröets liv och utveckling. Eller om att växa upp och förändras.

Linde, **Lilla grönsakslandet** : odla, skörda, äta, Alfabet, 2015

Boken visar steg för steg odlingens grunder. Vilka redskap som behövs. Hur man sköter om olika sorters växter. Man får tips på hur man kan odla i trädgårdslandet, i pallkragar, i hinkar, på balkongen eller i köksfönstret. En lättläst och inspirerande bok som passar både för barn och för vuxna nybörjarodlare. Hela familjen kan hitta något att odla tillsammans!

Besök gärna vår hemsida: www.vanersborg.naturskyddsforeningen.se och vår Facebook-sida

<https://www.facebook.com/people/Naturskyddsf%C3%B6reningen-V%C3%A4nersborg/100010758995823>

Styrelsen för Vänersborgs Naturskyddsförening 2015

Ordförande	Thomas Ögren	0733 – 456 663
Sekreterare	Erik Olausson	0521 – 199 88 0733– 122 626
Kassör	Erling Andersson	0521 – 101 93
	Inger Rölland	073-974 20 98
	Barbro F Löwhagen	0521-66 224
	Karl-Anders Odelius	0704 – 936 571
	Bengt Wallin	0521 – 223 083 0706–832 303
	Marta Årnell	0521- 649 33 0730–367 767

Besök gärna vår hemsida

www.vanersborg.naturskyddsforeningen.se

VÄLKOMMEN ATT BLI MEDLEM ELLER VÄRVA EN NY MEDLEM

Medlemskap 295 kr
 Familjemedlemskap 365
 Ungdom under 25 år 195
 Som medlem får du Sveriges Natur
 och vårt lokala program

Vi ordnar anmälan: Slå en signal eller skriv till
 Erik Olausson tel 0521 – 199 88
 Bokgatan 12, 462 52 Vänersborg
 Du kan också anmäla dig direkt på www.snf.se

Vi har en fin tubkikare med stativ. Medlemmar får låna den utan kostnad.

Naturskyddsföreningen i Vänersborg samarbetar med Kungajaktmuseet. För aktiviteter på Bergen se Hunnebergsportalen <http://www.hunneberg.com/se>

Flera av våra aktiviteter arrangerar vi tillsammans med andra föreningar. Då arbetar vi genom Studieförbundet, som är NF:s studieförbund. Residensgatan 7.
 Tel 0521 – 121 20.

Obs för dig som är medlem: Din e-post-adress finns tryckt på etiketten ovan och i de fall den saknas står det så på etiketten. Vill du anmäla din adress eller rätta den om den är felaktig, så sänd E-post till: medlem@naturskyddsforeningen.se Ärendefält: "Ny e-postadress"
Meddelande: I meddelande måste du ange ditt medlemsnummer.

KORTPROGRAM

10 februari, kl 18.30	onsdag	FN:s klimatkonferens i Paris, Trollhättan
17 februari kl 19.00	onsdag	Gruvor - basindustri eller miljöhot?
10 mars kl 18.30	torsdag	Årsmöte med film och musik
18 mars från kl 17.00	fredag	Ugglekväll på Ekebacken
23 mars kl 18:30	onsdag	Fladdermöss , Trollhättan
6 april kl 18:30	onsdag	Mördarsniglar, Trollhättan
9 april	lördag	Fenologivandring, Grästorp
9-10 april	lör-sön	Mässa Bergagården
16 april kl 10.00-13.00	lördag	Klädbyttardag
7 maj kl 10.00	lördag	Länsförbundets årsstämma, Åmål
7 maj kl 07.00-12.00	lördag	Fågelskådning, Grästorp
8 maj kl 10.00 – 15.00	söndag	Grinnsjödagen med fagning
14 maj kl 10.00	lördag	Skogsskötsel - naturvård
18 maj kl 18.00	onsdag	Utflykt till Boste backe
21 maj kl 08.30	lördag	Bussresa till Tjurpannan, Trollhättan
26 maj kl 18.30	torsdag	Kvällsfåglar Holmängen
5 juni kl 10.00 – 15.00	söndag	Öppet hus på Grinnsjö
9 juni kl 18.00	torsdag	Kvällsfåglar på Vänersnäs
19 juni kl 10.00	söndag	De vilda blommornas dag
7 augusti kl 10.00 – 15.00	söndag	Ängens dag med slättergille
15 augusti kl 18.00	måndag	Gåsevikens Grönsaker
4 september 10.00 – 15.00	söndag	Öppet hus på Grinnsjö
12 september kl. 19.00	måndag	Astronomikväll
29 september kl 18.00	torsdag	Ohlssons Hörna

SAMÅKNING MED BIL

Vid våra utflykter samlas vi som regel för samåkning. Ersättning görs upp med respektive bilförare, förslagsvis 6 kr per mil och person.

Tänk på miljön!